

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

La violència i sos filòsofs

Els obrers Didac Codina, Francesc Monturiol i Joan Duc (q. e. p. d.), morts assassinats els dies 24, 27 i 28 de juliol darrer, els obrers Vicents Torres i Joaquim Berger, ferits a traïció els dies 6 i 22, el patró Llorenç Cerdà i sa germana Catarina, ferits en atemptat el dia 24, les dues dones ferides en l'atemptat del 24 a la Plaça de Milans, i el Comissari de Policia Don Honori Inglés, ferit en atemptat aquest mateix mes, han caigut morts o ferits per quelcom més que les bales i els odis directes d'aquesta lluita d'emboscades, dites *socials* per sarcasme, guerra sense honor ni noblesa, que reforça el sentit de la recent frase d'En Maxime Leroy: «La guerra de classes acaba essent una guerra de policies». Els ha fet caure tota una filosofia, que és l'aberració culminant de la intel·ligència humana: la filosofia que és defineix a si mateixa com a filosofia de la violència.

Aquesta filosofia, generada en les doctrines de l'extrema esquerra revolucionària, de Bakounine i Kropotkine, de Sebastià Faure i Joan Grave, ha tingut son més alt doctor, en George Sorel, al qual es deu la definició de la violència com a sistema intel·lectual, i específicament com a filosofia pròpia i exclusiva del proletariat. Fa ben pocs dies, un setmanari anarquista de Lleida («Lucha Social»), feia una nova confessió, declarant inseparable l'obrerisme de la filosofia de la violència, identificant sindicalisme amb violència, i fent sortir el nom de George Sorel en invocació normativa.

Certament, George Sorel no predicà l'atemptat social, i fins alguns textos d'ell trobaríem avorrint la efusió de sang. Però un cop profetitzada la violència en sentit de principi moral, creada una mitologia de la violència, la lògica terrible que raja d'una semblant posició d'esperit, passa per damunt de tots els escrúpols, i allà on no arribà el mestre, els deixebles arriben i en passen.

La saba de l'anarquisme francès que féu florir i fruitar aquesta literatura, és la mateixa saba de l'anarquisme hispano-català dels clàssics Ferrer Guardia i Anselm Lorenzo, reverdejant en la ramificació frondosa i letal del sindicalisme que organitzà i menà l'Angel Pestaña, i en la follia delirant de la violència parlada, que ha fet eminent d'una manera ben trista a l'escriptor àcrata Angel Samblancat. Aquesta càrrega mental i verbal congestiona l'ànima, el cor, els ulls, la llengua i les mans de centenars d'homes, i sobre tot, de minyons, que ja no parlen ni pensen ni actuen sinó per mitjà d'aquella enciclopèdia de butxaca, index manual que resol

15 cèntims

tota qüestió i estalvia tota altre eloqüència, l'instrument universal que es diu pistola automàtica de butxaca.

Ara, bé, els rengles dels enemics de la societat cristiana, són coneguts, conegudes ens són ses intencions, coneguda la llur filosofia. El problema greu està en la defensa. El qui escriu aquestes ratlles, jamai creurà que per a defensar-nos dels anarquistes un hom s'hagi de *camouflet* en anarquista; que per a refutar la inhumana filosofia de la violència, ens haguem de matricular i doctorar en les seves càtedres. Perquè si comencem obrant segons la escola d'En Pestaña i parlant i escrivint segons l'estil d'En Samblancat, i ensenyant—com es fa—el pragmatisme de la violència, com En Sorel, acabarem pensant igual que pensen, Joan Grave i Sebastià Faure, i Bakounine i Kropotkine.

Ai, homes que carregueu de violència l'ànima dels qui la practicaran! Ai, filòsofs de la violència, professors de la violència, *dilettanti* de la violència, quins comptes més estrets que haureu de donar a Déu i a la humanitat!

I vosaltres, que voleu curar la violència amb la violència, quins comptes, quins comptes, per haver afegit al foc tota aquesta llenyal!

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

En Romanones que, segons deia, no podia dormir al veure suspeses les garanties constitucionals — suspensió que a Espanya és la garantia més ferma de l'ordre públic —, i que no parà fins a veure-les restablertes, ajudant amb això a la caiguda d'un govern que governava, dormirà tranquil ara acaronat pels seus espetecs de les *Stars* i els dolços *ais* de les víctimes que a diari cauen per carrers i places des del restabliment de les constitucionals garanties.

Sort que en aquest món les penes van barrejades amb alegries. Al Marroc les ànsies de pau són cada dia més vives. De fet ja hi és, la pau. Perquè, aleshores, no es repatrien les tropes, sobretot els soldats que temps ha compliren els seus compromisos amb l'Estat?

Aqueixa iniquitat no pot continuar. Les protestes de les famílies interessades augmenten, i tot va en desprestigi de l'Estat i del mateix exercit...

Una de les poques economies que figura en els Pressupostos en què tantíssims milions s'han malgastat a doll, se la carreguen els professors de Religió. Con no formen *Cuerpo* ni són capaços de fer certa classe de protestes, ni d'organitzar soviets...

Amb motiu de certes vendes d'objectes d'art que jamai tingueren lloc, sinó tot lo contrari, en els bons temps en què l'Església era degudament atesa i respectada, i ans de la inqualificable desamortització dels seus béns sacratíssims, s'ha promogut una campanya d'esquerres en què alguns elements de dretes hi prenen part lamentable.

No és que no sentim vivament l'èxode de les obres d'art que ans feien de la nació un immens Museu de meravelles, però, per Déu, sapiguem tots de què es tracta i tinguem prudència perquè hi ha compromès en l'afer quelcom més que uns valuosíssims ornaments.

Per sort tenim ara la Mancomunitat que vetlla amatent aquest immens i encara riquíssim patrimoni artístic nacional. Si els que tan criden ara ajudessin a la Mancomunitat amb recursos per a salvar-lo!

Novament funciona la prèvia censura. No havíem quedat en què era un medi ilegal, despòtic i no sabem quantes coses més? La llàstima és que no sigui empleada en els teatres, cines, etc., i amb més bona mà.

ESPANYA ENFORA

Per desgràcia no resultà certa la bona nova de que els rebels d'Irlanda havien demanat la pau. La lluita fratricida segueix aferrissada com mai. Pobra Irlanda!

A Polònia s'ha resolt satisfactòriament, er poques hores, una greu crisi política, i a Portugal s'ha pogut evitar-ne un altra de pitjor.

Com si no hi hagués prous conflictes al món, Grècia, aprofitant-se del general desgavell, ha desembarcat un exercit de 30,000 homes a la Tràcia per tal d'apoderar-se, com per sorpresa, —allò dels fets consumats! — de Constantinoble.

Els aliats li han parat els peus amenaçant-la amb un *casus belli*, mes les conseqüències d'aquest *golpe de Estado* encara que fracassat, deixaran rastre fort en la política europea.

Els veritables productes del joc

II

Al *Boletín Oficial de la Provincia de Barcelona*, núm. del 15 Juliol corrent apareix la llista d'aquest mes: 240.430 pessetes per a les entitats de costúm. El mateix dia 15, segons els diaris del 16, fou recollit a Montjuïc un altre fruit, un altre producte del joc, que no era a la llista. El cobrador Olaguer Velázquez, de la "S. A. Industrias Eléctricas", intentà suïcidar-se, precipitant-se daltabaix del *Stadium*, quedant ferit. Se li trobaren dues lletres, la una dirigida a sa família i l'altra a la casa on treballava, confessant que s'havia jugat les quantitats que havia cobrat per a ella, i que les havia perdudes, per qual motiu havia pres la resolució — ben funesta i malhaurada — de llevar-se la vida. Fou assistit a un dels hospitals que cobren del joc.

Els lectors ja es faran tots sols els comentaris. Qui no s'els farà seran les cent setanta entitats que cobren del joc. I ben cert que el fet de participar materialment dels productes materials d'aquella infame indústria, les fa participar moralment dels seus productes morals.

Bé haurien de conèixer les persones eclesiàstiques que cobren del joc aquell axioma del dret canònic que diu: *beneficium datur propter officium*, expressió d'una regla de sentit comú, que pronunciada en llengua clara i catalana ve a dir que tot donatiu es fa a un fi determinat del donador. Ningú dona res per res, i àdhuc la caritat mateixa, fins quan és més veritable i santa, es practica en honor de Déu i per a glòria de Déu, és a dir: es fa concordar l'acte benèfic amb una alta finalitat. No hi ha, doncs, dàdiva sense un fi o altre, desinteressat o egoïsta, noble o pervers, espiritual o diabòlic. ¿Quin és el fi, quina és la intenció de les subvencions que els empresaris del joc ofereixen a les entitats benèfiques?

Per mica que haguessin reflexionat els beneficiaris, ho haurien vist desseguida, allò del *beneficium datur propter officium*: el benefici és donat per causa de l'ofici. Quin és l'*officium*, en aquest cas: quin és l'ofici que, amb inconsciència culpable, executen les entitats subvencionades? L'ofici execrable d'assegurar, de garantir la llibertat i la tolerància del joc.

Entre l'autoritat que hauria de privar el joc, i els jugadors mateixos, s'interposa la beneficència, cubrint-los amb el seu cos. Els criminals fan sa via, posant al davant d'ells els malalts i els vells, i les monges que els assisteixen.

Així, si l'autoritat, o la opinió, exigeixen la repressió del vici, es troben lligats de mans, per a no perjudicar als infeliços que el vici socorre. Aquest és l'*officium* de les entitats benèfiques: servir d'escut pels jugadors.

Cert, no depèn directament de les entitats benèfiques, el que es persegueixi o es toleri el joc. No cobrant elles, tal volta el joc seguiria de la mateixa manera, per compte de l'autoritat prevaricadora. Però allavors la responsabilitat seria única de l'autoritat. Mentres que ara la responsabilitat és tant de l'autoritat que prevarica com de les entitats que lliurement participen dels fruits de la prevaricació. *I entra dins la política de l'autoritat prevaricadora el trobar cirrheus ben pagats que li ajudin a portar la càrrega feixuga del seu gros pecat social.*

Entra dins la política dels magistrats prevaricadors, estendre i multiplicar els fruits de llur infidelitat, perquè com més ciutadans en participin, més participaran de la responsabilitat, i menys dura serà aquesta per als iniciadors.

Si s'està veient cada dia! Quan a una població es vol establir el joc, el primer que fan els empresaris i banquers del delictes, d'acord amb l'autoritat comprada i venuda, es oferir diners a asils i hospitals i cases benèfiques. I tot és anar cercant entitats que en vulguin de diners d'aquells. Tot justament això està passant ara a una ciutat catalana, on la fallida insospitada d'unes autoritats que estan traïnt la confiança que el poble posà en elles, i trencant tradicions de virtut i d'honradesa, dona marge a l'actuació dels jugadors. I és de veure la dèria dels banquers, que saben que no basta l'haver comprat l'autoritat: que necessiten comprar també l'opinió, i vinga anar oferint "productes" del joc a juntes de beneficència, a hospitals, etc., si bé troben per ara, gràcies a Déu, sordes totes aquestes digníssimes orelles.

Servir d'escut protector dels jugadors! Aquest ofici seria innocent si el joc fos innocent. Però és un servei socialment tan pervers i criminal, com és el joc en realitat criminal i pervers. A tal punt arriba la inconsciència, que jo he sentit a persones advocades dels instituts benèfics subvencionats, que arriben fins a negar la malícia dels jocs prohibits, oblidant que aquesta paraula *prohibits*, fórmula de la seva condemnaació per les lleis civils, és la expressió de que son condemnats, en nom de Déu i de la humanitat, per la justícia natural, per la moral i per la religió.

A què serveixen d'escut protector les entitats subvencionades!! A una indústria inhumana i cruel, exercida per uns homes malvats que es dediquen a l'expoliació mecànica de rics i de

pobres, que especulen i negocien amb una passió terrible i devoradora: la passió del joc, que ells per a explotar-la, estimulen, fomenten i propaguen.

Passió mortífera, passió boja i criminal com cap més altra passió humana; assassins, bojós i criminals són els que en lucren. I els qui participen en aquest lucre deixo a la llur pròpia consciència, per quan es desvetlli, el qualificar-se com es mereixen.

Els diuen que no miren més que als desgraciats que han de menjar. Doncs jo no miro més que als desgraciats que el joc ha deixat sense pa, sense honor i sense vida, i en nom d'ells és que parlo. I parlo no sols en nom dels qui ja han caigut, sino pels que van caient i pels qui cauràn. Surto en nom de les víctimes passades, pre-

sents i futures de la indústria del joc, indústria reglamentada, sistematitzada, organitzada i permanent. Pledejo pels morts en homicidi per causa del joc, pels ferits en baralla per causa del joc, pels arruinats per causa del joc, pels deshonorats per causa del joc, per aquells que per causa del joc són mals fills, mals pares o mal casats, per tots, per tots aquells que per conseqüència del joc són a l'hospital, a la presó, al cementiri o a l'infern.

Pledejo, en un mot, per pietat envers els qui ja mengen els veritables fruits, els veritables productes del joc: els qui ja saben el gust que tenen l'homicidi, la ruïna, la pauperitat, el des-honor, el suïcidi, la eterna condemna.

Anirem seguint.

R. RUCABADO

Al voltant del partit popular...

III

Sincerament devem confessar que la nostra manera de concebir una actuació pública cristiana s'aparta un bon xic de tal com l'entenen molts.

Hi ha qui, tot i voler donar un sentit de modernitat a les actuacions públiques en general, tractant-se d'Espanya i d'una actuació de caient catòlic, creu que tan sols te raó d'ésser en temps que ell anomena de persecució religiosa, i senyala com exemple, les manifestacions catòliques contra els propòsits d'En Canalejas en els anys 1905 i 1910.

Nosaltres tenim una concepció molt més constructiva i positiva de l'esperit cristià; creiem que el catolicisme és una afirmació i sols en circumstàncies excepcionals, i encara amb certes reserves sentimentals, podem admetre una tonçada de manifestacions protestatàries.

No creiem en el rellotge marcador de les hores del bé i del mal, sinó en la eficiència del bé i l'obligació del cristià de practicar-lo i predicar-lo arreu i a tota hora, independentment de la via que segueixi el mal; com tampoc podem creure que una actuació religiosa devingui necessàriament lluita religiosa, perquè (i ho repetim), el cristianisme és una afirmació, és un avenç, és un ruixim fecundant, és la llum, la veritat i la vida.

Eixalem la ploma, comentem més arran de terra i trobarem motius en abundància per a una actuació positiva catòlica a Espanya.

Ara mateix, en discutir-se el pressupost d'Instrucció Pública, per manca d'una força parlamentària que l'amparés, no ha pogut surar una justificadíssima esmena que destinava una misèria de poques mils pessetes al clero rural que supleix els mestres, a la mateixa hora que es negava al poder legislatiu el dret de repartir i visurar la crescuda suma que, també per falta d'un poder parlamentari que ho impugnés, se destina a una junta inspirada en sentiments de discutible compatibilitat amb la Constitució de l'Estat.

Era com aquell que diu ahir, que un ministre d'Instrucció orientat cap a la dreta, si bé sense extremismes de cap mena des del moment que ha sigut criticat perquè en els seus decrets ha tingut poc mirament al Concordat, va ésser enllardat de fàstigs per les esquerres, total per un vulgar expedient sumament justificat i reglamentari, seguint de lamentar que la cridòria de les esquerres no neutralitzada per clams de les dretes fes caure al bon ministre.

La setmana passada va constituir-se la comissió de diputats que tafanejaran l'expedient insuït pel general Picasso. Totes les minories hi han volgut un representant. Cada un d'ells hi posarà les seves pecadores mans.

Escatiran responsabilitats; discutiran punts d'obrir dels respectius partits; s'insinuaran immoralitats d'ordre administratiu, civil o militar; tothom hi dirà la seva; però ningú no parlarà amb el to de veu que en la cristiana Espanya escauria des del punt de vista cristià. Ningú no esbrinarà aquelles altres immoralitats corruptores, aquelles que com una lepra social pudreixen tots els organismes que es deixen contagiar per valerosos que hagin estat. Faltarà una veu

prou autoritzada que en el sí de la comissió primer, i després en el mateix Parlament digui, a semblança del què arengaren els grans capitans Napoleó i Prim, que els braços, la virior i les energies igual que les banderes, no perteneixen pas als soldats ni quefes, sinó a la pàtria que els paga i a la qual es deuen segons juraments; i què és faltar al deure, que és un crim esmerçar les forces en fang i llot quan la pàtria les requereix totes; i que si la plaça de Melilla en lloc d'ésser un gimnàs on esfortir-se l'ànima i el cos, era una Capua o una Pentàpolis com enemig de tons ben amargs deixava vessllumar en la seva sentida pastoral l'Illm. Sr. Bisbe de Màlaga, fatalment devia succeir un Zama, o ploure del cel foc purificador.

Veu's aquí un motiu més a favor d'una força parlamentària actuant en sentit catòlic.

Sovintegen en la premsa les queixes formulades per institucions socials obreres que es troben perseguides, o quan menys, desamparades pels governs conservadors davant els atacs ilegals de les forces socialistes. Fa pena pensar el què succeiria el dia que pugin els lliberals amb aquest bé de Déu d'obres socials de tota mena extraordinàriament multiplicades durant els últims anys, però que encara no són prou arrelades per rebre impunement els vents de la persecució! Res no passaria d'existir una força parlamentària que les amparés.

Si els partidaris de la cultura laica tot ho esperen de la perfecció i augment d'escoles, nosaltres tenim la ferma convicció que un millorament integral dels Seminaris produiria esplèndida renaixença religiosa. L'influència del clero parroquial encara és molt forta gràcies a Déu, i més ho seria si sortís del Seminari amb la preparació que li correspón.

Els mestres sense molestar a ningú, sense atiar passions ni partidismes, assoliren amb constància, un formidable moviment d'opinió a favor de llurs reivindicacions i com a conseqüència d'aquella corrent unànim les conseguiren. Igualment devem suposar que una força catòlica organitzada amb seny pot alçapremar una gran part de l'opinió a favor dels Seminaris, no sols des del punt de vista religiós, sinó també i principalment segons a quins medis es predica des del punt de vista cultural.

Amb motiu del viatge del Rei a les Hurdes s'ha vist que són molts els indrets en els quals sense arribar-hi l'influència del mestre hi arriba la del sacerdot. No cal parlar de la transcendència del dia que els Seminaris espanyols puguin disposar de 50 milions!... És un somni? Somnis més fantàstics han conseguit els socialistes amb entusiasmes i constància.

Com pot veure's no podem adreçar l'atenció a cap indret de la vida espanyola sense espigolar-hi arguments a favor d'una actuació pública catòlica.

En el pròxim i últim terminarem.

J. BASTONS

Política social dels partits del torn

El *Cuerpo de Correos*, un dels *Cuerpos del Estado* més seriós i formidable, cansat de sofrir les injúries dels governs que es van succeint en les regions del Poder, ha dirigit un Memorial d'agravis al Ministre de la Governació, que té molt i bo que llegir i, a demés, justifica des del seu punt de vista i pels càrrecs incontestables que fa als governants espanyols, el que anem dient nosaltres respecte al desbordament de cobdícies i la persistència de corrupteles en l'administració pública al temps, cabalment, en què s'exigeixen als contribuents impostos verament inicuus i ruinosos.

El Memorial és moderat de forma i gairebé es pot dir que pega amb mà enguantada, però... pega. Veiem com, copiant del text en la llengua en què està escrit per a que tingui més autenticitat:

"Excmo. Sr.: No es este alegato un pretexto para satisfacer apetitos personales, sino el sincero grito de alarma que una corporación consciente de su deber y que anhela corresponder a los sacrificios del país lanza ante V. E....

Con desoladora frecuencia ve el personal *cuya honrosa representación ostentamos* que la crítica se ceba en el desenvolvimiento de nuestro servicio, que las Cámaras niegan medios para su intensificación y por doloroso que sea confesamos noblemente a V. E. que una sistemática oposición no carece de fundamento.

Una sola observación hemos de formular a este respecto, y es que el Parlamento desconoce la triste realidad...

Si para dar a V. E. una rápida impresión del desquiciamiento existente dividimos su estudio en cinco partes: Personal, Servicios fijos, Servicios ambulantes, Servicios bancarios y Distribución, ninguno de estos aspectos se verá libre de culpa, pero el reconocimiento sincero de la responsabilidad lleva en sí el propósito de enmienda.

El personal, excelentísimo señor, falto de todo estímulo, realizó su trabajo sin el menor entusiasmo; el elemento sano ve con aterradora angustia que su modesto haber no alcanza a cubrir

las más apremiantes necesidades, pasa hambre y vése preterido con relación a otros organismos; el de provincias trabaja sin tregua mañana, tarde y noche, mientras en la Dirección se multiplican los negociados, se crean cargos innecesarios, pero retribuidos todos con espléndidas gratificaciones que siempre perciben los mismos individuos, tan ayunos de merecimientos como inéditos y desconocidos para el resto del personal, contempla indignado como en las altas jerarquías del cuerpo se hace labor de disgregación, que sólo el apetito y la ambición personal medran sin esfuerzo, que allí se neutralizan al momento los buenos propósitos con que llegan al posesionarse de su cargo los directores generales, a quienes se oculta hábilmente la verdadera situación de los servicios del personal; que la influencia, el favor y el nepotismo cierran el paso a toda obra de perfeccionamiento, que sólo se castiga al desgraciado que carece de valerosos, mientras se absuelve y triunfan individuos indignos de pertenecer a una corporación tan honrosa como Correos... y la dignidad colectiva agravada constantemente, espoléada por el hambre, no puede ser buena consejera de la disciplina.

Los servicios fijos se desenvuelven del modo más precario, faltos de iniciativas que no pueden esperarse de la incapacidad de gran parte de nuestros jefes. Créanse oficinas y más oficinas para servir los intereses de diputados y caciques, inventándose servicios imposibles de realizar por carecerse de medios y de brazos; se adjudican concursos con grave daño del Tesoro mientras las rejas de admisión no bastan para la recepción y curso de los envíos y el público se estaciona horas y más horas sin ser atendidos.

¡Y es el que paga!!

Los servicios ambulantes, los más importantes del correo, vense sometidos a horarios absurdos impuestos por la conveniencia de las compañías y supeditados a sus necesidades y caprichos, siendo con frecuencia preferido un vagón de ganado a las sacas de correspondencia y de prensa.

Créanse conducciones de correspondencia sin un plan racional y a veces para consolar de derrotas electorales; la mayoría de las conducciones contratadas en automóvil verifican su servicio en carruajes de tracción animal con un itinerario caprichoso, en ocasiones paralelo a la línea férrea y con horarios que las hacen inútiles.

La orgía llega a tal extremo que sólo la eco-

nomía que podría obtenerse y que demostraremos en un estudio que estamos haciendo de este asunto, bastaría para satisfacer con creces las aspiraciones del personal y dotar cumplidamente todos los servicios.

No pedimos, señor ministro, aumentos en el presupuesto que reflejaría en una agravación de la carestía actual. Aseguramos honradamente a V. E., que el presupuesto aprobado basta para colocar nuestro servicio a envidiable altura y para acrecer los ya cuantiosos productos que devuelve anualmente al Tesoro público; pedimos sólo que el dinero del contribuyente y el esfuerzo del funcionario se empleen debidamente y nos comprometemos a facilitar a V. E., secundados por nuestros compañeros, todo un plan de reorganización.

En altre temps, un document com aquest hauria obert gros esboranc en el conglomerat ministerial i serviria de preludi a una crisi. Perquè no solament pel que diu aquest Memorial, sinó pel que fa suposar amb tota lògica que passa als demés Ministeris, és un document gravíssim, més a més quan encara vibra d'indignació l'esperit públic per l'aprovació d'uns Pressupostos de disbauxa culminats dignament per allò de les dietes dels diputats.

¿Política social, hem dit al capçal d'aquestes ratlles?

Ah, sí: és que no en coneixem d'altra en els partits del torn.

Programa de les esquerres

QUE CONSTI

El periòdic *La Libertad*, orgue de les esquerres, proclama la necessitat de "construir una España sin altares y sin Dios." A més, ataca grogrollerament el sagrament del matrimoni, arribant a posar la categoria de "amante" sobre la de "esposa". I no acaba aquí la audàcia de *La Libertad*, però el respecte que es deu als notres llegidors impideix passar endavant.

Ni altars, ni Déu!

Es un programa complet.

S'ens dirà que no és el programa oficial dels partits esquerrans; mes si es lliguen caps, i es té en compte que el cap gros de l'esquerra, Melquíades Alvarez, es declarà heterodoxe i en l'últim programa exposat varen dir-nos els tres asos de les esquerres que ressucitaren la qüestió religiosa, el programa resulta ben sintetitzat per l'orgue de les esquerres.

Ni altars, ni Déu!

COMENTARIS

El mal de sempre

En tots els nuclis industrials de Catalunya, hi regna una calma aparent. Els esperits són agitats com en aquells temps de trista recordança que la nostra vida normal era trasbalsada per grans convulsions socials. Si visiteu qual-sevol poble de la nostra terra, sentireu dir el mateix: els obrers fan el què volen. I si parleu amb els obrers us diran que els patrons abusen de la desfeta de les organitzacions obreres per a fer més dura la vida del treball.

Això vol dir que no hi ha harmonia entre patrons i obrers. Com voleu, doncs, que el problema social perdi la seva agressivitat, si es consideren enemics els que haurien de lluitar amistosament? Els obrers s'extramiliten i els patrons també, perquè hi mala avenença.

Es diu que el govern actual viurà fins la tardor. Si governen els lliberals tornarà altra vegada a imposar-se el sindicat únic. Ara, dolorós és confessar-ho, si el sindicat lliure ha pogut donar la sensació de que existia és perquè compta amb la benevolença d'una autoritat. El dia que aquesta sigui substituïda veurem el problema social molt més enverinat. I és natural que això succeeixi perquè no s'ha fet absolutament res per a endegar les aigües sindicalistes i donar estat legal a les organitzacions obreres.

Hem vist una espasa enlaire amenaçant els elements considerats revolucionaris, però no hem vist ningú que es captingués de promulgar una legislació social. Estem, doncs, com el primer dia. El pacient no crida, perquè han cregut que es curaria tapant-li la boca, però segueix malalt. Hi ha gent que adopta un tractament terapèutic especial per a curar les enfermetats socials i negar la seva existència. Ara diuen que el problema social no existeix perquè no es manifesta externament, però deixeu que el sindicalisme es desvetlli i es deslliguin els braços i ja veureu si existeix o no.

Durant aquest temps el govern hauria pogut cercar solucions jurídiques que permetin l'actuació dels obrers dintre de la llei, però no ho ha fet perquè el sindicalisme és un problema viu i els governs no es captenen sinó de les ficcions.

No voldríem que les nostres paraules fossin profètiques, però vindrà un dia que veurem novament desbridar-se les passions i els odis. Els revolucionaris s'imposaran per la coacció i la violència i les vagues paraltzaràn el treball i

trontollarà com tantes vegades l'ordre social. I quan les passions siguin exacerbades, les autoritats llençaran al carrer la força armada, la única que sap solucionar d'una manera contundent tots els conflictes. Aquesta és una de les causes que fa dormir tranquils molts elements. Per què ens hem de preocupar del problema social, diuen, si tenim guàrdia civil i policia?

J. C.

Impressions d'estiu

Rigors femenines

Som dels que creuen que la dona és un pas més aprop de la divinitat i de la perfecció que l'home, ja que en la seva gènesi intervingueren Déu i un bocí d'home, així com aquest fou esculturat per Déu valent-se d'un grapat de vil fang com a primera matèria. Creiem ben atinada la coneguda dita de que la dona fora l'aminadura dels àngels si no la amanyés el diable que massa sovint és el mateix home.

Per això, no sabem explicar-nos satisfactoriament certes cruditats seves.

Mare de família entenimentada i casolana; dona pregadora i caritativa amb cor prou obert per copsar les gràcies que devallen de dalt, i prou sensible per voler poar les correnties fraternals dels baixos estaments encara qu tinguin sentors de misèria i de malúria; damisela conreadora d'idilis i de flors que coneixes tals o quals corriols que porten al temple ortodoxe de l'amor; nena sentimental que no pots soportar una escena llastimosa sense enaigutir-la amb abundància de llàgrimes i fins la sang roja del teu cor hi buidaries amb tal de remeiar-la, a totes us he vist, un cop que altre, espolsar sal i sorra damunt de ferides humanes.

Dona, t'he vist a l'hivern amb vestits exagerats, pells, abrics i ensopidora comoditat sortir només que a les hores més tèbies del dia. No veus que ennaigues i provoques amb ton posat enfarfegador de predestinació a tants i tants despullats que passen la seva misèria per nostres urbs?

Tal volta ni sisquera t'ets dignat contemplar aqueixes fantasmes que en les nits plujoses de l'hivern busquen acolliment dessota les barbacanes i portalades dels temples, mentres el teu auto frenètic, sord, crudel, barroer, en passar, les esquitxa de fang i aigua que després rodolarà cara avall barrejada amb llàgrimes congria-

des per la ràbia, o potser amb les gotes del suor agònic.

Dona, crudel i tentadora ets a l'hivern!

* * *

Però, dona, també t'he vist a l'estiu completament canviada; i no serà pas pels rigors de la calor ja que dels migdies d'hivern passats al solei del Passeig de Gràcia a les nits estiuenques transcorregudes a la platja o a la muntanya no hi van pas gaires graus de diferència, sinó per, imperatius de moda?... per instint?... per culpa de l'home que al amanir-te t'haurà omplenat d'ingredients malèfics?... No sé, no sé; jo no afirmo res. Si tu ets crudel amb els actes jo no vull pas ser-ho amb els comentaris.

El cert és, que deixes aquells vestits de luxe sobrer i t'en poses altres de caient pagà, amb els quals ennaigues i provoques a tots els despulats de virtut que passen llurs instints animals per places i salons.

Quanta misèria i pobrisalla s'exhibeix a les platges i balnearis! Ells, mancats de virtut, pobres de sentiment, incapaces de comprendre el dolcíssim goig del què amarat d'espiritualisme cristià sap esguardar purament, estèticament, amb blavor d'infinitut, tota la formosor d'una beutat femenina, com ni tantsols ho sapigueren fer els herois i déus hel·lènics, per més que visqueren en el màgic d'aquell meravellós poble creador de la bellesa, de la mesura i de l'harmonia.

Elles, lleugeres de roba, curtes de mànegues, mitges acedagades, nues de coll, faltes de pudor, buides de cap, talment com si pidolessin a un drapaire uns pams de percalina d'aquella de peseta la cana.

Nena desinvolta i devota, si ets tan alosa tota que sense malpensar del teu posat tentador vesteixes simiescament com ho fan tes amigues, treu-te almenys, la creueta o medalla que penja del teu coll arremengat, altrament seràs l'autèntic diable arraulint-se darrera la creu per a que els cristians no l'apedreguin.

Dona temptadora i crudel ets a l'estiu!

* * *

Per què, abans tanta vestimenta i ara tanta nuesa?

Ulls xarbotats i famolencs; ulls enfonsats i sensuats te miren, i miren a ses passions per tu desfermades! T'amenacen i es venjaran.

Joan d'HOSTOLES

Un mal social

Malalts que es suïciden

Sempre hi han hagut farmacèutics poc escrupulosos que han venut cocaïna, però ara s'ha generalitzat tant aquest abús que és necessari que les autoritats es mostrin inexorables amb els que desconeixen les responsabilitats de la seva professió. La cocaïna és una substància de propietats anestèsiques que converteix en un ser insensible a l'individu que la ingereix. Passa a un estat de somnolència i perd les forces físiques i la voluntat. El que s'acostuma a la cocaïna es va suïcidant lentament i moltes vegades esdevé boig. Restant en suspens les sensacions i els dolors, l'home lasciú pren cocaïna per a tornar-se insensible.

Quan un armer ven un arma, desconeix l'ús que tindrà, car el mateix pot servir per matar que per a repèllir una agressió. Però el que ven cocaïna ja sap que servirà per a atrofiar la sensibilitat d'un individu, per a portar-lo a la desesperació i a la mort, i això és un crim. Si hi ha homes viciosos que fan malbé el seu organisme per a obtenir un goig momentani, no els hem de donar mitjans per a que puguin exacerbar més la seva passió, sinó fer-los-hi impossible la satisfacció d'un vici que fatalment els portarà a la sepultura.

El més trist és que aquesta gent que pren cocaïna coneixen ja tota mena de vicis, i tot i sabent que els originarà la mort, la ingereixen perquè la lascivia no els interessa, car per ells no té ja cap secret. El vici com el delictes té la seva gradació. Per arribar a un estat d'inconsciència, cal haver seguit tots els camins tortuosos de la sensualitat. Quan emmudeix la veu de la consciència, es poden cometre amb una gran indiferència els actes més vils. L'home feble, sense caràcter i sense voluntat quan cau en un toll de llot, en comptes de fer un esforç i sortir-se'n, s'hi rabeja i es va enfundint cada vegada més.

Ja que no tenen força per a sortir del llot i rabejar-se en l'aigua clara i portar l'esperit al regne de la llum, no posem a les seves mans una substància que farà més agut el seu mal.

Tinguem pietat d'aquests malalts que saben que s'han de cremar les ales i no obstant volen a l'entorn de la flama del vici. No és cocaïna el què necessiten, sinó una injecció d'espiritualitat.

J. VENTALLÓ

TARDES D'ESTIU

— Aquesta «Miss» te més compte del gos que dels nens que vigila.

DIARI D'UN ESTIUEJANT

Els amors d'Ernestito

I

Vilaflorida és un poble enclotat en mig d'altres muntanyes. A l'estiu quan arriben els estiuejants de ciutat, els carrers del poble s'omplen de remors i per la carretera assolada i polsosa passen trepidant els autos. Les noies esgarden les senyoretes arribades de ciutat amb una mica de curiositat i d'enveja. La colònia de Vilaflorida és un poc retreta, però no obstant, es veuen ça i enllà grans rotllanes d'estiuejants. Aquest any l'heroi de la colònia és un jove alt i escarbalenc que té una veu un poc afemellada. Les seves germanes li diuen Ernestito. Porta pantalons blancs, sabata blanca i camisa d'esport. Si no parlés diríeu que és un model d'una sastreria elegant. Amb els senyors reposats parla de política i amb una gran serietat que de vegades fins arriba a convèncer, va descapdellant un seguit de vulgaritats. Les mamàs diuen que té talent i li presenten les filles amb un somris als llavis com volent dir: aquí tens una noia que faria per tu. L'Ernestito, que té un cor esponjós i sensible, se les mira tot eternit i els diu paraules que regalimen mel.

De vegades al veureu amb un llibre sota el braç. És un llibre que un còmic en diria un guarda-roba. No serveix sinó per fer bonic. Les seves planes estan intactes, immaculades. S'asseu damunt de l'herba flonja i humida, i posa els ulls en blanc com la Bertini. Quan arriben les senyoretes amb les llargues bosses en les quals hi ha una labor començada ja fa alguns anys i que no es pot acabar per manca de temps, l'Ernestito obra el llibre i fa veure que llegeix.

—Vosté sempre tant estudiós, li diuen les senyoretes.

—Què s'ha de fer, respón l'Ernestito passant-se la mà pel cap amb un aire d'erudit pedant. — La lectura és la meua delectació favorita. Em passaria la vida llegint.

Quan cauen del campanar dotze hores, comença la dispersió de les senyoretes. L'Ernestito acompanya les més amigues i les galanteja discretament.

De vegades en comptes del llibre agafa la canya de pescar i se'n va al riu, ben equipat com si anés a pescar ballenes. El riu que travessa Vilaflorida és petit com un rierol de pessebre, però hi ha peixos. L'Er-

nestito s'asseu vora el riu sota l'ombra dels pollancres, posa un pessic de pa a l'ham i fent cimbregar la canya l'enfonsa dins l'aigua llefiscosa. Els peixos passen de llarg i no piquen. Déu meu, pensa l'Ernestito, si em costa tant pescar un peix, més em costarà pescar una noia amb un bon dot. Com que de pescador se'n ha de venir de mena, car és necessari no tenir nervis i més paciència que un contribuïent, l'Ernestito trenca la canya i decidí no pescar més.

A Vilaflorida ha arribat una senyoreta molt escaient. És rossa, blanca i té els ulls blaus com una princesa de llegenda. Com que a Vilaflorida totes les coses se saben de seguida perquè hi ha moltes dones, aviat s'ha sabut que la forastera rossa és filla d'un fabricant que es va fer ric amb la guerra.

A les dotze es celebra la darrera missa. Aquesta missa és la dels forasters elegants. Els joves no s'agenollen per no rebregar-se els pantalons. En acabar-se la missa, que és més curta que les altres perquè el capellà que la diu ja sap que els estiuejants porten pressa, es reuneixen davant del Casino.

L'Ernestito fa seure les senyoretes amigues a l'entorn d'una taula, i els va donant olives verdes i sucoses i vermuth olorós. A la taula del costat hi seu la forastera rossa. Ha esguardat l'Ernestito i ha somrigut. És clar que potser ha somrigut perquè li feia gràcia la seva afectada galanteria, però el cas és que ha somrigut i a una noia que et somriu, encara que sigui filla d'un nou ric, ja li pots dir alguna cosa. L'Ernestito es decideix a oferir-li una oliva i la pren tan nerviosament que fa un bot i cau com una llagosta a la falda d'una de les senyoretes amigues. L'Ernestito es torna roig i una mica esverat en punxa un altra. Aquesta l'ha ensopegada bé i fent un gest estravagant que fa somriure al nou ric que no somriu mai, l'ofereix a la forastera. Aquesta somriu, mostrant unes dents blanques com un enfilall de perles, i l'accepta. Des d'aquell dia l'Ernestito ja no pensa en altra cosa que amb la dama dels seus pensaments. Cada matí es passeja davant del seu jardí i sospira llargament. Ai, que seria feliç si em pogués casar amb una noia com aquesta! Un matí l'Ernestito va veure la seva enamorada com s'asseia sota l'ombra d'un arbre. Portava una llibreta a la mà de la qual n'arrencà un full i es posà a escriure. Escrivia poc a poc com si medités molt les coses que anava escrivint. Déu meu! Ja m'

ho pensava: aquesta noia és poetessa. Aixó vol dir que és una noia de sentiment. Ja ho tinc bé. Les noies sentimentals acostumen a enternir-se aviat. Una noia rossa, blanca i amb uns ulls blaus per força ha de saber fer versos.

Quan acabà d'escriure s'alçà i casualment li caigué el full a terra. Aquesta és la meua,

pensà l'Ernestito. Tindrè un record d'ella. Saltà la petita tanca del jardí, recollí el paper i fugí corrent. Després d'haver-se'l acostat als llavis, llegí decepcionat: sis camises d'home, dotze mocadors, quatre calçotets....

Oh! quin desengany! Era la llista de la bogadera.

IGNOT

Conferència d'En Pestaña

En Pestaña volia cantar la canya, com sol dir-se, als intel·lectuals, i va demanar per a fer-ho la càtedra de l'Ateneu Barcelonès.

I va cantar, desaforadament, patibulàriament. No n'hi havia per tant, senyor Pestaña.

Aquesta classe d'oratória, va passant també a l'història, direm imitant a vostè en l'exordi del seu discurs referint-se al concepte antiquat sobre el sindicalisme.

La seva catilinària anava dirigida a una gent que no en fa cas d'aquests gestes ciceronians. Els intel·lectuals, si ho són de debò, volen idees.

En Pestaña té tòpics, però careix d'idees. Per això va resultar empedrat de tòpics el seu discurs. I els tòpics no es contesten.

De tonto no ho és pas En Pestaña. Per això va aprofitar la ocasió que, amb més o menys assenyament, li prestà l'Ateneu Barcelonès, per a endossar al públic per centèsima vegada el programa del seu sindicalisme.

De primer antuvi va declarar-se comunista En Pestaña. Com si ens dignés Llúcia! Ningú va fer-ne cas. Està molt rovellat això del Comunisme. Cal intentar quelcom que frapi més.

Després va fer una mena d'història de l'actuació del Sindicalisme a Barcelona, però com tothom se la sap de cor, tampoc frapà a ningú. No serveix En Pestaña per historiador.

Més tard les emprengué contra els intel·lectuals que no volen fer el joc a aqueixos sindicalistes-comunistes, i contà quelcom curiós, però molt humà, de certs intel·lectuals barcelonins, tal volta imaginaris.

Invità als intel·lectuals a banyar-se al riu sagrat i a regenerar-se si volen atendre les invitacions sindicalistes per ajudar-los a la seva empresa, o sigui, la hegemonia social del proletariat.

Diu que se senten sols per a conquerir-la, però que seguiran el seu camí...

Bon viatge!

Lo que no comprenem és que En Pestaña escollís l'Ateneu Barcelonès per a pronunciar aquesta catilinària.

Mirin que anar a dir mal dels intel·lectuals barcelonins en sa pròpia casa i des de la seva mateixa tribuna!

En Pestaña va acabar encenent "l'antorxa de Rússia que ilumina el món."

"¡Hombre! a esto no hay derecho", que diuen els castellans.

Si En Pestaña i els seus creuen això que proclamen de Rússia, perquè no se'n van a viure allí?

Tan tranquils que quedarien aquí els intel·lectuals i els que no ho són! — S.

Les dietes dels Diputats

Campanya sorprenent

L'efecte causat per la genial pensada d'un diputat que porta nom estranger, ajudat d'En Lerroux, que tampoc té nom espanyol, ha sigut desastrós... per als 42 votants de l'augment de dietes. Com si haguessin comès un delictes de lesa-pàtria...

Comprenem l'escàndol del poble i comprenem l'indignació de tothom.

Lo que no comprenem és que els que s'indignen per aquesta pensada dels reietcs del Congrés, deixen en pau i com si fossin *peccata minuta* coses com aquestes:

La pèrdua de doscents i tants de milions en el negoci nacional de blats i farines del temps de la Guerra Gran.

Aquells comptes africans de que no s'en treu l'aigua clara.

Aquells tancs d'assalt que solament serviren per a matar soldats.

La tirania de les Junes consabudes.

L'expedient Picasso i tot allò que encara no s'ha expedientat al Marroc.

Els milions malgastats a doll en la compra i moblatge del palau diplomàtic de París.

Els tractats ruinosos concertats últimament.

Les disbauxes dels Pressupostos recentment aprovats.

Els abusos denunciats pel *Cuerpo de Correos*.

Els misteris del contrabàn.

Els fracàs de la Ordenació Ferroviària.

Tot això i altres coses com això (entre altres l'iniquitat que es comet amb els soldats de quota complerts mesos fa), no ha produït gairebé cap efecte en la massa d'opinió que ara crida i protesta contra una *chiquillada* parlamentària.

Es un senyal dels temps!

Si això de les dietes no es prestés al *chiste*!

A. Z.

VII Exposició General Escolar

A l'Universitat Industrial de Barcelona, que és una de les institucions capdals d'alta cultura popular aquí i fora d'aquí, entitat-típus en el seu gènere, s'ha inaugurat solemnement i senzillament la seva Exposició de treballs d'alumnes, — la VIII^a — que és verament admirable.

Pels que no tinguin un clar coneixement del que és la U. I. de Barcelona, aquest conjunt d'obres industrials els produirà una gran estupefacció.

Com és possible que jovincels de pocs anys posseeixin tants de coneixements i que les seves encara tendres i tosques mans siguin dòcil i meravellós instrument d'obres tan difícils com perfectes?

Mes aquelles persones que han anat seguint atentament els progressos de la U. I., no estranyaran res d'això.

Perquè aquesta brillantíssima Exposició escolar que visiten amb daler els patricis il·lustrats de Barcelona, és fruit lògic i madur dels afanys i dels capitals esmerçats per homes i entitats benemèrits de la pàtria.

L'acte inaugural de la E. E. fou com pocs de sa classe. El presidí el president de la Mancomunitat — a qui tantíssim deu la U. I. — i a centenars estigueren dignament representades totes les corporacions oficials, socials i econòmiques i culturals de Barcelona i el seu *interland* mercantil.

La visita començà a les cinc de la tarda i, si bé es féu depressa, a les nou de la nit encara durava!

El públic la podrà visitar tots els dies de deu a dotze del matí i de quatre a set de la tarda.

I pensar que aquest bé de Déu d'ensenyança industrial i d'obres mestres en gestació és d'esforç purament regional, sense que de Madrid hagi vingut cap ajuda remarcable, sinó tal volta menyspreus i obstacles a doll!

La Conferència d'Assegurança obligatòria

L'Institut de Previsió ha facilitat la següent nota:

"El president de l'Institut Nacional de Previsió ha informat al ministre del Treball sobre la reunió de la Comissió organitzadora de la Conferència Nacional que sota els auspicis del ministre ha de celebrar-se a Barcelona i la constitució de la qual presidí el senyor Calderón.

Formen la dita Comissió, ultra el president de l'Institut Nacional de Previsió, els presidents de l'Institut de Reformes Socials i del Consell de Sanitat, el Comissari general d'Assegurances i els presidents de la Caixa Catalana de Pensions i de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, havent-se ampliat amb col·laboracions designades amb esperit comprensiu per les expressades representacions.

Això es reflecteix especialment en les col·laboracions catalanes, on hi ha els diversos matisos d'orientació general i els que existeixen en l'ambient peculiar de la Conferència, que té gran extensió a Catalunya, la qual cosa ha contribuït a la seva celebració a Barcelona.

El qüestionari aprovat per la Comissió comprèn els aspectes essencials de l'assegurança obligatòria d'invalidesa, malaltia i maternitat, entre ells la implantació conjunta o separada, simultània o gradual, les taules de morbiditat aplicables, criteri tècnic per a la formació de taules espanyoles, els que han de contribuir a això, quantia d'aquestes assegurances, manera de facilitar-lo per a la profilaxi social i organització administrativa d'aquestes assegurances obligatòries.

Els temes d'informació es refereixen a antecedents de l'estranger respecte a la seva organització i funcionament, i d'Espanya sobre els socors mutu (solament a Catalunya comprèn aquest a mig milió d'associats i a entitats populars que tenen dues centúries), concursos de la beneficència sanitària, funcionament de l'assegurança mercantil i obra educadora del mutualisme escolar.

La representació del Consell de Sanitat manifestà que l'extensió d'alguns temes asseguraria indubtablement les simpaties i col·laboració dels metges titulars de tota Espanya a aquesta importantíssima conferència, i el mateix expressà la delegació de Barcelona respecte al mutualisme popular català en les seves diverses organitzacions.

La tasca preparatòria, sense cap vacació, es

considerà per tots que permeti la reunió de la Conferència a la primera quinzena de novembre vinent, la qual cosa és compatible amb el ple de l'Institut de Reformes Socials en la segona quinzena del dit mes.”

D'ací i d'allà

Malgrat el que a primera vista sembla, la situació del problema social s'ha arranjat del tot.

No hi fa res que a la premsa s'hi llegeixin cada dia almenys un atemptat, ni que se'n enterin de que el senyor Martínez Anido ha tornat del seu viatge a l'estranger: Tot això són errors òptics. La veritat és que s'han acabat els conflictes.

Quan s'ha fet el miracle? Des que en un mateix dia donaren dues conferències, respectivament s'entén, el secretari de la Patronal, i el leader del Sindicat Unic, En Pestanya.

Els obrers de Biscaia han acabat per admetre un 8 per cent de rebaixa en els jornals, del 10 que proposaven els patrons.

I seguint així qualsevol dia acceptaran el 2 que falta; però faran un altra vaga que durarà mig any i durant aquest temps no cobriran res.

Aquesta tasca fan els *meneurs*, que són els únics que cobren durant el mig any de vaga forçosa i l'altre mig que ells la perllonguen voluntàriament.

En Pestanya en tota la seva conferència va estar confús i difús, però va deixar a tothom patidís ja que trobant-se a l'Ateneu Barcelonès i creient que tot el públic era d'intel·lectuals (total perquè els socis paguen 12'50 mensuals) va tornar despectivament contra d'ells.

D'això s'en diu tenir poca pupila, senyor Pestanya.

A Itàlia fa prop de quinze dies que estan de crisi governamental i encara no han trobat l'home que s'encarregui de formar gabinet.

Si que estan mal' els pobres italians. En això sí que hem de confessar a la nostra terra, modestament, una superioritat, perquè aquí per triar el nou ministeri s'ha de fer per sorteig i triar encara després per ordre alfabètic.

Si en tenim d'homes! Tots els que correspon-

guin a la xifra de 20 milions d'habitants que pululen a la península... i esperem que governin les senyores.

En Pestanya va dir que ell considera intel·lectuals des dels homes de carrera fins els humils escriptors (nosaltres li agraïm la classificació per ço que ens pertoca), i després d'afirmar que havien volgut pendre candela a la cofraria del Sindicat Unic sense que ningú els hagués anat a cercar, va recordar que fou ell qui al Teatre de la Comèdia de Madrid féu la crida als intel·lectuals perquè es sumessin a les masses obreres.

En què quedem don Angel, ens váreu cridar o no ens váreu cridar (consti que jo que escric soc intel·lectual, eh!)? perquè no ens entenem.

Es veu que el company pateix de *magnèsia*, que deia un pagès faltat de memòria.

Els bolkevistas russos han dat ordres als seus companys de Bohèmia que intensifiquin la propaganda dels seus principis antimilitaristes, corrompent als soldats i, per via de revolució, fent saltar els ponts, tallant les comunicacions, etcètera, a qual fi ja els donen tota classe d'instruccions i medis.

¡I els governs que vagin dormint!

La III Internacional (la de Moscou), ha estudiat, segons telegrafien, el cas de l'assassinat del Mariscal Wilson, i ha trobat que està molt posat en raó.

Adhuc diuen els lletrats comunistes que aquest crim de sang té un sentit jurídic fonamental: és un fet "conforme a les lleis estrictes del dret primitiu".

¡Ara vés!

Però aquest dret primitiu (que deu ésser un dret salvatge), no estaria mal que s'apliqués a qui el proclama.

El Marquès de la Cortina, que és home bregat en qüestions d'Hisenda, diu que els Pressupostos espanyols són "*un puerto de arrebatapayas donde cada interés particular, de persona, de cuerpo y de clase que tiene influencia con algún parlamentario, arrima el ascua a su sardina y se traduce en nuevos aumentos de subvenciones, plantillas, sueldos, etc.*"

Tanmateix sembla que sí que el coneix el panyo dels Pressupostos el Marquès de la Cortina.

Tirem-hi la cortina...

Noticiari

ESPANYA

—S'ha creat en el Ministeri de Treball la Direcció tècnica d'Estadística.

Aquest ram importantíssim social i políticament, ha estat fins ara poc menys que abandonat.

—Ha sigut nomenat president de la Junta d'Emigració (per haver dimisit temps ha, l'Excm. senyor don Ramon Albó, per motius que oportunament exposàrem en CATALUNYA SOCIAL), don Alfons Sala.

Es de desitjar que els abusos del Consell Superior d'Emigració no quedin sense protesta en endavant.

—Ha cridat força l'atenció del públic de Sant Andreu, l'Exposició de treballs escolars del present curs, instal·lada al Patronat de Nostra Senyora de la Soletat, que dirigeix el reverend don Joan Palmarola, la qual constitueix una nota molt simpàtica per a la dita institució, fundada per a donar ensenyament gratuït als fills dels obrers d'aquella barriada.

—Escriuen de Sabadell que's pot donar per fet l'hermós projecte de Servei d'Orientació Professional, adscrit com a filial a l'Institut d'igual nom de Barcelona. Tothom: Consistori, entitats i ciutadans, ha promès la seva ajuda per a la implantació, ultra l'estímul de la Mancomunitat de Catalunya i de les facilitats que dóna el Consell de l'Institut esmentat.

Per a la realització completa manca tantsols ultimar uns petits detalls d'ordre econòmic, que no dubtem que els interessats els faran bastament planers.

—A la barriada de la Barceloneta va celebrar-se un acte de propaganda per a demanar la conformitat de l'element obrer de l'esmentada barriada al programa mínim que a favor dels obrers vells, van aprovar algunes entitats obres, cooperatives i centres culturals, en una reunió celebrada fa poc temps.

Va acabar l'acte acordant-se trametre les següents conclusions de millores a la Llei de Retirs, al president del Consell de ministres, ministre del Treball i president de l'Institut Nacional de Previsió:

Primera: Que havent estat aprovat per les Corts el recàrrec sobre les herències des del cinquè grau i estranys a què fa referència l'article 36 dels Reglaments del retir obrer, que tots els treballadors que tinguin complerta l'edat re-

glamentària comencin de cobrar la pensió fixada en l'article 12 de la llei de Retirs, a partir del 24 de juliol de 1922.

Segona: Que l'obrer contribueixi a augmentar el fons del retir amb una pesseta mensual obligatòria.

Tercera: Que la pensió mínima que cobri l'obrer en concepte de retir sigui de mil pessetes anyals.

Quarta: Que tingui dret a cobrar pensió en cas de vellesa tots aquells obrers que cobrin sous inferiors a 6,000 pessees anyals.

Cinquè: Que el límit d'edat per a la percepció del retir, sigui fixat als 60 anys, i als 55 totes aquelles professions exhauridores.

Sisè: Que en el Consell del Patronat de l'Institut de Previsió i els Patronats de Previsió Social, siguin ampliats fins a cinc els representants, tant d'obrers com de patrons, elegits entre les entitats reunides en assemblea convocada a l'efecte.

ESTRANGER

—S'ha inaugurat a Londres el Congrés internacional de la pau. El ministre d'Instrucció, d'Anglaterra, ha pronunciat un gran discurs, dient, entre altres coses, que l'interès de la pau exigeix que es posin terme a les distincions entre vencedors i vençuts, i que Alemanya entri a formar part de la Societat de Nacions.

—A la Cambra de Comerç d'Anglaterra s'ha presentat un projecte de llei contra els que perverteixen amb males ensenyances als joves de menys de 16 anys.

Això serà el pròleg per a posar fre a les propagandes comunistes i revolucionàries.

Ah, el bon seny anglès...

—Segons dates oficials alemanyes, el nombre d'obrers parats, a tot el món, passa de catorze milions.

Per a explicar aquest espantós atur hi ha moltes raons, però ningú no es recorda de la fonamental: l'egoisme. Patrons i obrers en són víctimes.

—En la darrera reunió del Consell de la Societat de les Nacions ha estat aprovada una ponència, preconitzant mesures de protecció per als nois i les dones.

—Els propietaris de mines d'antracita, dels Estats Units han informat al president Harding que acceptaven la proposició d'arbitratge. El fet és notable perquè és degut a l'energia del president, qui va amenaçar ambdues parts, pel cas de no posar-se d'acord, a imposar-se ell per arreglar aquest litigi que tant de dany ha causat a la economia ianqui.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
— DE FUNCIONAMIENTO —

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rios i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

304 (05)(46.71) Gr.

761

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA JORDA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—Mecanografía.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la Banca y Bolsa.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—Clases especiales para señoritas.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

A cargo de M. Cots i Miquel, traductor de Barcelona